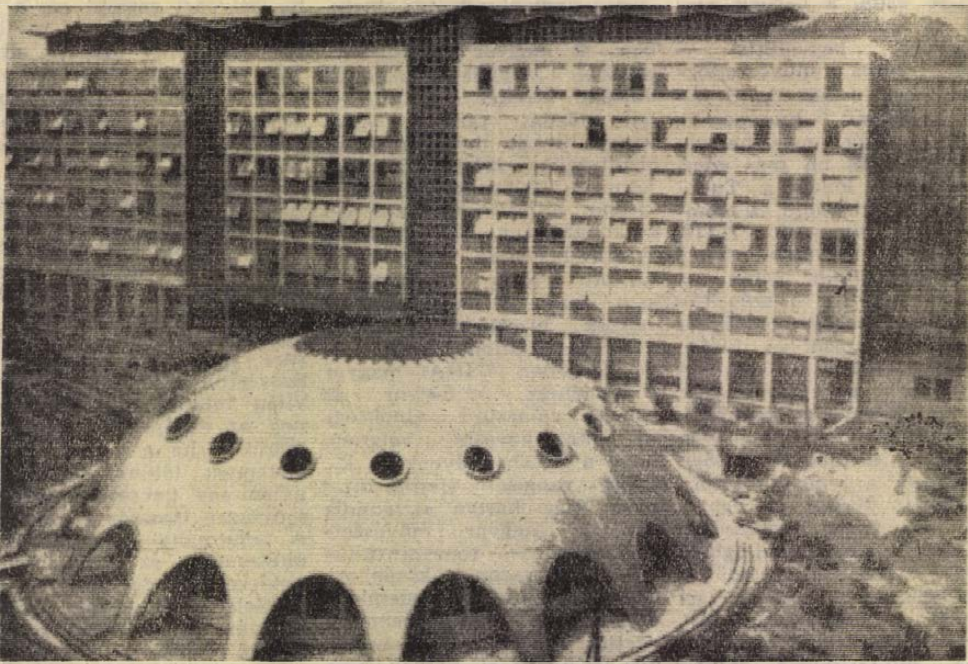

Kísérleti atomreaktor

A Műszaki Egyetem kísérleti atomreaktorának építészeti részével elkészültek. Az építómunkások átadják a helyet a szerelőknök, akik rövidesen megkezdik a szerelést, amely a tervek szerint még az idén elkészül. Képünk a kísérleti atomreaktor alumínium burkolatú kupoláját mutatja.

Mozaikok hét év történetéből

Az arany várományosai

A brigádnapló elején a névadó, a költő, Ady Endre fényképe, s a számok játéka: Monos Antal acélgárió, a gyártóeszköz-gazdálkodási osztályhoz tartozó szocialista brigádja már napszer nyerte el a Szocialista brigád címet, s a brigádban hét kiváló dolgozó van. A teljes létszám tizenkét szakmunkás, közülük két nő. A brigádtagok többsége 15–20 éve az acélgárióban dolgozik. Hatvanegyben neveztek be a szocialista brigádmozgalmába, rá egy évre először, azóta minden évben elnyerték a Szocialista brigád címet. Az alakulás óta hét év telt el, ebben az évben már valamennyien az arany, az aranyjelvény várományosai. A hét év történetéből néhányat csokorba kötöttünk...

1.

Nem akadt el a napkerék... — Amikor megkezdődött a járműprogram, az Ikarusz a süllyesztékes kovácsmunkáit nálunk rendelte meg — emlékezik vissza Monos Antal brigádvezető. — Bennünket is felkért a vállalatvezetés, tegyük meg mindent, hogy a gyártás már az első időkben zavartalan legyen. Akkor pótfelajánlásokat tettünk, a napi vállalkásokon túl a programból ránk háruló termékek — napkerék, szoritókerek, kardántengely, s más alkatrészek — határidőre történő elkészítéséért is kezdeztünk. Azokban a hetekben keményen dolgoztunk. De megértte. Nem akadt el a napkerék...

2.

Szelíd erőszak... — Hat éve vagyok a brigád tagja — mondja Csizmadia Jánosné. — Munkám mellett a műhelyben elhelyezett letéti könyvtárat is én kezeltem. A dolgozókat kétszáz kötet között válogathatnak. Legutóbb író-olvasó találkozót rendeztünk, amelyre Vadász Ferencet hívtuk meg. Brigádunk minden tagja szeret olvasni. Három szakma — gyalus, marós és esztergályos — képviselteti magát a brigádban, de amiben nincs különbség közöttünk: valamennyien könyvtári tagok vagyunk. Mit is tehetnének a brigádtagok, ha az egyik munkatársuk maga a könyvtáros? Hát, lehet ellenállni a hívó szónak, egy asszony szavának, a szelíd „erőszaknak”?

3.

Ég a csemetés... — Tavaly csaptam föl önkéntes tűzoltónak — meséli Kovács Nándor. — Amikor tűz keletkezett a Pécskő fölött, a csemetésben, minket is kivételeztek. Kiszívva közelítettük meg a tűzforrást, de nem a csemetés, hanem a Pécskő környékén volt a tüzet okozó forrás. Azonkor még nem tudtuk meg, hogy a Pécskő környékén volt a tüzet okozó forrás. Azonkor még nem tudtuk meg, hogy a Pécskő környékén volt a tüzet okozó forrás. Azonkor még nem tudtuk meg, hogy a Pécskő környékén volt a tüzet okozó forrás.

meg a tűzfészket. Arcunkat perzselta a hőség... Végül úrrá lettünk a lángnyelveken. Ki végzi el a munkámat, amíg én társadalmi kötelezettségemnek teszek eleget? — kérdez vissza és a világ legtermészetesebb hangján mondja: — Hát, a munkatársam, ő veszi át tőlem a gépet.

4.

A falazástól sem riadnak vissza... — Zagyvapálfalván laktam akkor, meglehetősen mostoha körülmények között — veszi át a szót Kovács Béla. — Tudja, a lakásprobléma a legnehezebben megoldható gondok közé tartozik. Minden kilátástalannak tetszett, amikor az egyik munkatársunk fölajánlotta, hogy magához veszi anyósát, s a Malinovszkij utcai lakását átadja nekünk, ha segítünk felépíteni a házához még egy helyiséget. A brigád aztán egyetemlegesen kivonult az építéshez, a falazástól, a habarcskeveréstől sem riadtak vissza. Így jutottam lakáshoz. Nélkülük talán soha nem sikerül...

5.

Az öt és fél mázsás szerzem... — Valamelyik fémipari vállalat egy különleges szerelmet rendelt tőlünk — kezdi el a brigád műszaki patronálója, Hegyi István. — Ennek elkészítését sehol sem akarták elvállalni. Egy öt és fél mázsás, egy méter tíz centis sajtoló-szerszámról volt szó. A mi gépeinknek csak egy méteres kifutásuk van, úgy látszott, nem tudjuk megmunkálni ezt a hatalmas szerelmet. De nem adtuk fel a reményt. Összedugtuk a fejünket, kisütöttük, hogy részletekben végezzük el a munkát, úgy forgatjuk az alkatrészt, hogy minden oldalról megközelíthető legyen. Nem is tudott kifogni rajtunk...

6.

Az ágyból kellett kihúzni... — Hatvanegyben vettünk magunkhoz egy dolgozót, akit el akartak küldeni a gyárból — tér át egy egészen más történetre Klement Lajos, a brigádvezető helyettese. — A társadalmi bíróság már elítélte, mi mégis úgy gondoltuk, megpróbálkozunk vele. Nem volt könnyű dolgunk. Az illető szerette az italt, egyik igazolatlan mulasztása a másikat követte. Olyan is volt, hogy az ágyból kellett kihúzni, csak így lehetett behozni dolgozni... Talán egy évig volt nálunk, aztán másik üzemrészbe került. Bár nem hinném, hogy alapjában véve megváltozott volna, de azóta nem hallottunk rosszat róla...

véve megváltozott volna, de azóta nem hallottunk rosszat róla...

7.

Szakmunkás, érettségivel... — Morvai József a hatvanas évek elején cserélte fel a bányát az acélgárióval — mondja el az egyik brigádtagról Monos Antal. — Még szakmája sem volt, betanított munkásként kezdte nálunk. Úgy láttuk, szorgalmas, igyekvő fiú, megérdemli, hogy segítsük. Először letette a szakmunkásvizsgát, aztán gimnáziumba is beiratkozott. Azóta leérettségizett, méghozzá jeles eredménnyel. Mindnyájan büszkék vagyunk rá.

Lehetne tovább rakogatni a mozaikokat egymás mellé, lehetne írni a Vietnámba küldött takaróról, a száz társadalmi munkatársról, amikor tizenegy gépet telepítettek át egy másik műhelybe, vagy a készáruraktár átköltöztetéséről, s az idős nyugdíjas, Csikós Feri bácsi búcsúztatásáról, aki negyven évig dolgozott az acélgárióban... Kiss Sándor

Faluról falura

Meddig kényes a kérdés?

Hat esztendeje jártam először Nézsán, s az ok, amely eljuttatott a Nógrád és Pest megye határára fekvő községbe, a körzetesítés volt. Akkoriban terjedt el sajtóköri körben, hogy több községet körzeti központnak jelöltek ki, s az új kezdeményezés Nézsának is „körzeti központ” rangot adományozott.

Négyszemközti az elnökkel

Eltelt hat esztendő, azóta Nógrádban már számos változást idézett elő a tsz-ek fejlődése, egyesülése a közigazgatásban is, érdekesnek tetszik tehát a kérdés felvetése: hogyan halad a körzeti központ kialakítása? Ámbár kényesnek is látszó kérdés ez, hiszen Nézsáról, a hat év alatt megtett gyakori látogatásunkból is jól tudjuk, hogy alig esett át nagyobb fejlődésen, mint a megye vagy az ország bármely faluja. Pontosabban: hat év alatt sem külseje nem változott meg, sem város nem lett belőle.

Ebben az ügyben kerestük fel lakásán Herther Mihályt, a község tanácselnökét.

— Nem kényes kérdés ez — tiltakozott. — Minden kérdés akkor válik kényessé, ha tiltakozás veszi körül. Ha nyíltan és őszintén vetjük fel, akkor eloszlik körülöle a homály.

— Mit mondana tehát a körzetesítésről ösztintén? —

— Mindenekelőtt: ez egy hosszabb, megfontoltabb folyamat, bár a lakosság növekvő igénye sürgeti. Ez pedig ösztönzi a község vezetőit is... Igaz, Nézsát az elsők közt jelölték ilyen központnak...

— És mivel járt a kísérlet? — Van egy nyolctantermes viszonylag jól felszerelt iskolánk az úgynevezett nagykastélyban, amely a felszabadulás előtt báró Durneisz tulajdona volt. Rendelkezőnk két, minden követelményt kielégítő pedagóguslakással és két szükséglakással. A körzet közsegi-nek nem kell attól tartaniuk, hogy a felsősztályos gyerekek oktatása hiányt szenved. Az óvoda egy régebbi épületben kapott helyet, a kiskastélyban pedig gyógyszerár nyílt, helyet kapott a pártszervezet, és a községi tanács tart fenn szolgálati lakást. Van orvosi és állatorvosi rendelő és lakás, megépült a fogorvosi rendelő és lakás is.

Mi az, ami nincs?

A látogatónak lelkiismeretfurdalása támad, hogy ekkora fejlődés elkerülhette a figyelmét és azzal áltatja magát, hogy a kastélyok egyformán sárgálló fala, széles udvara és kerítése elleplezte a nagy minőségi és tartalmi fejlődést. Nem hivalkodnak új házak és rikkító cégtáblák.

— Van-e még, ami nincs? —

— Hogyna. Bőségesen — mondta a tanácselnök. — Nagyon kellene többek között egy irodaház, ahol a tanács, a tsz, párt és a KISZ helyet kapna. Jelenleg a művelődési háztól vesszük el azokat a helyiségeket, amelyek klubnak, ifjúsági szobának, különféle szakköröknek ideiglenesen megfelelnek.

— Ideiglenesen? — Igen, mert a művelődési ház is csak kényszerűségből

elégíti ki az igényeket. Nincs más, de az emberek azt mondják, hogy istállóból épült... — Tehát ideiglenesnek tartják.

— Természetesen, bár demagóg türelmetlenség nem tapasztalható. Azt azonban sokan hangoztatják, hogy Nézsán mostohább gyerek, mint a járás többi községe. Messze fekszik a járási székhelytől, még távolabb a megye központjától. Egyáltalán beláthatatlannak reménytelennek látják ilyen körülmények között azoknak a beruházásoknak megvalósíthatóságát, amelyek megoldhatóak állami hozzájárulással nélkülül.

— És mi az igazság?

— A Petőfi, az Árpád és az Alkotmány utca járdásítását nem tudjuk megoldani, mert elvitte pénzünket a ravatalozó és a fogorvosi lakás építése. Pedig nálunk a lakosság 230 forintos községfejlesztési hozzájárulást fizet...

Mit szól a járás párttitkára?

Rétságán, a járás székhelyén találkozunk Devcsics Miklóssal, a járási pártbizottság első titkárával.

— Igaz-e, hogy Nézsán mostohább elbánásban részesül, mint más körzet?

— A járási titkár sem ismer kényes kérdést, hiszen neki egy egész járás gondja nehezedik a vállára. Csak nyílt szóval lehet az igények tömegében sorrendet tartani!

— Igaz, Nézsán előnytelenebb helyzetben van.

— S mi okozza ezt?

— A fejlesztésben fontossági sorrendet kell tartanunk. Ezt politikai és gazdasági körülmények határozzák meg. Nem a távolság teszi tehát, hanem a pozitív és negatív kényszerűség, hogy például Rétság közelében fejlesztés, mely megközelítőleg tízezer embert érint, előtérbe helyezték. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy Nézsának semmi sem jut. Az idén is utat és fogorvosi lakást építettünk a községben...

— Tehát további türelmre van szükség?

— Türelmre, mert természetszerűen, hogy Nézsán egyetlen kérdése is, mielőtt erre alkalom nyílik, napirendre kerülnek.

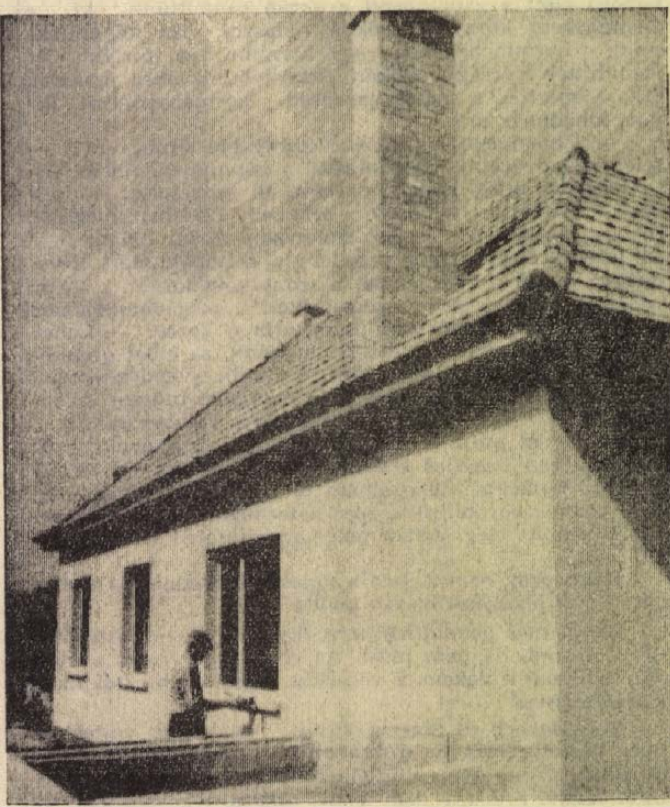
Lakos György

A Hold-utazók új rekordja

A Hold-rakéta utasai még egy rekordot döntöttek meg, minden idők legmélyebb csendjének és Amerika frenetikus őrjöngésének csúcsteljesítménye után: a New York-i „ticker-tape parade”-ok (konfetti szaggató díszfelvonulások) rekordját, amelyek alkalmával a tömeg lelkesedését a diadalmmentben benonuló hősök fejére szórt konfetti ezer tonnával mérik. A Hold-utazók bevonulása alkalmával a nyolc sorban álló ünneplő közönséget visszazsorigó rendőrök bokáig jártak a konfettiben miközben a tömeg — fanfárok, harangok és szíredek hangja közepette — ünnepelte Neil Armstrongot, Edwin Oldrint és Michael Collinst.

Amikor Charles Lindbergh 1927-ben diadalmasan hazatért az Atlanti-óceán első átkelésétől, a New York-i utcákon 1500 tonna papírt szedtek össze utána. John Glenn ezredes, az első amerikai űrhajós, aki 35 évvel később, háromszor került meg a Földet, kétszer annyi konfettit kapott. (MTI)

Szeszfőzde lesz — cefrëshordó nincs

Lázás útjában épült az új szeszfőzde a község szélén. A régi, roskatag helyén már állnak a falak és a szerelők a régi gépek beszerelésén, üzembe helyezésén fáradoznak. Cservénak Károly, a főzde vezetője szerint az üzem rövidesen megkezdődik. Nagyobb baj, hogy azalatt még sok szilva vesz kárba. Az idén ugyanis rendkívül sok beszedésel megváltó termést, olyannyira, hogy eladni sem tudják. De ami még nagyobb baj, példánkban sem tudják hiánytalanul kiirni, mert kevés a cefrëshordó. Alopében már minden nagyobb, nélkülözhető edényben cefrét tárolnak.

Rangsorol a reform

A tanácsi helyiipari vállalatok közül legdinamikusabban a könnyűipari ágazathoz tartozó egyik-másik vállalat fejlődött a legjobban. Az első fél-évben kialakult sorrend már tükrözi az új gazdasági mechanizmus differenciáló hatását.

Első helyre került a Nógrád megyei Textilipari Vállalat. Hat hónap alatt teljes termelési értéktervét több mint tízmillió forinttal teljesítette túl. A tervezettnél többet teljesített még a Patyolat Vállalat. Az ágazaton belül kevesebb árut adott az Ipoly Bútorgyár és a Nógrád megyei Nyomdaipari Vállalat.

A vasipari ágazathoz tartozó

Nógrád megyei Fémipari Vállalat — nem sokkal ugyan, de kevesebbet termelt az általa meghatározott összegnél. Tizenhárom százalékos elmaradást jelez a félszáz statisztika a Nógrád megyei Vegyipari és Javító Vállalatnál. Az igen gyengélkedők között találjuk a Riolex Építőanyagipari Vállalatot. Az első fél-évben majdnem 20 százalékkal maradt el teljes termelési értéktervétől.

A statisztika szerint a könnyűipari üzemek hat hónap alatt hétmillió forinttal növelték termelési értéktervüket az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva.

Csütörtöktől:

Szövetkiállítás és -vásár

A Nógrád megyei Ipari-kereskedelmi Vállalat és a Budapesti Textil-nagykereskedelmi Vállalat Salgótarjánban, a Pécskő Áruházban őszi szövetkiállítást és -vásárt rendez, ahol a hazai és külföldi gyapjú-, terliszter- és műszálszöveteket árúsítják, köztük a Richards-gyár újdonságait is.

A vásár időtartama alatt a salgótarjáni Ruházati Ktsz szalonja a rendelt öltönyöket soron kívül elkészíti. Az ezer forinton felüli vásárláskor az eladók a kívánságnak megfelelően ajándékot adnak át a vásárlóknak.